

Beleidsplan recreatie en toerisme 2011 - 2020

Beleidsplan recreatie en toerisme 2011- 2020

**Auteur: U.F. Lautenbach
Afdeling: Ontwikkeling en Grondzaken
Datum: 3 december 2010**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Doelstelling	5
Uitwerking in hoofdlijnen beleidsplan	5
Proces	6
Leeswijzer	6
Hoofdstuk 1. Inventarisatie – Wat heeft Dalfsen te bieden	7
Economische betekenis van recreatie en toerisme	8
Vechtdal	8
Gemeente Dalfsen	8
Hoofdstuk 2. Beleid	10
Provinciaal	10
Sectorbeleid	10
Regionaal	10
Waterschap Groot Salland	10
Ruimte voor de Vecht	11
Regionaal Bureau voor Toerisme Vechtdal-IJsseldelta	11
Regionaal team recreatie en toerisme	12
Gemeente Dalfsen	12
Bij uitstek Dalfsen; Missie Visie gemeente Dalfsen	12
Plattelandsvisie	12
Nota Kampeerbeleid	13
Toeristische Klankbordgroep: Een blik op de toekomst	14
Stichting Gemeentepromotie Dalfsen	14
Hoofdstuk 3. Ontwikkelingsvisie – beleidsstrategieën	15
SWOT-analyse	15
Beleidsstrategieën	16
Doel	16
Missie	17
Beleidsstrategieën	17
1. Stimuleren van routegebonden vormen van recreatie	17
Netwerk van paden (fysiek)	18
Maatregelen	18
Routes (gebruik)	18
2. Stimuleren van watergebonden recreatie	19
Maatregelen	19
3. Uitbreiden en kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie	20
Maatregelen	20
4. Ontwikkelen en stimuleren van dagrecreatie	20
Maatregelen	21
5. Versterken van (en samenwerking met) organisaties	21
Maatregelen	22
6. Versterken van promotie	22
Maatregelen	22
Hoofdstuk 4. Tot slot	23
Bijlage 1 : Projectenlijst	24
Periode 2002 - 2005	24
Periode 2006 – 2009	24
Periode 2011 – 2014	26
Bijlage 2: Overzicht toeristische kentallen in het Vechtdal	27
Bijlage 3 De gast in beeld	28
Bijlage 4: Overzicht overnachtingen naar accommodaties	29
Bijlage 5: Beheersvoorziening Recreatief medegebruik Groot Salland	30
Bijlage 6: Visiekaart Plattelandsvisie	31

Inleiding

Voor het versterken en verder uitbouwen van de toeristisch-recreatieve sector beschikt het beleidsplan recreatie en toerisme 2011 – 2020 over een visie die inspeelt op de kansen die de toeristische markt biedt en waarin voorstellen worden uitgewerkt die op een breed draagvlak kunnen rekenen.

Het bestaande beleidskader wordt gevormd door Missie en Visie gemeente Dalfsen 2020 'Bij Uitstek Dalfsen!' (2009), Nota Kampeerbeleid (2008), de Plattelandsvisie 2007 – 2012 (2007) en het beleidsplan recreatie en toerisme 2002 – 2010 (2003). Een geactualiseerd beleidsplan is nodig om in te spelen op toeristisch recreatieve ontwikkelingen. De looptijd is afgestemd op de eindtermijn van de Missie en Visie.

Het beleidsplan recreatie en toerisme 2011 - 2020 is een herijking van het huidige beleidsplan. Hierbij is ook ingespeeld op ontwikkelingen die binnen de sector recreatie en toerisme hebben plaatsgehad, waarbij eveneens de uitgangspunten van verschillende beleidsdisciplines zijn betrokken. De uitwerking van het beleidsplan recreatie en toerisme 2011 – 2020 is daardoor niet een geheel nieuw beleidsplan maar eerder een actualisering van het huidige beleidsplan 2002 - 2010.

De evaluaties recreatie en toerisme 2003 - 2005 en 2006 - 2009 hebben tevens als input van de kadernotitie gediend en zijn verwerkt in het beleidsplan.

Doelstelling

Een beleidsplan voor de gemeente Dalfsen dat kan inspelen op toeristische ontwikkelingen waarin ook doelen en missie tot en met 2020 worden verwezenlijkt en dat aansluit bij huidige trends en ontwikkelingen in de toeristische sector.

Met als resultaten:

1. Meer gasten;
2. Meerdaagse beleving (seizoensverbreding van dag- en verblijfsrecreatie);
3. Meer directe omzet binnen de recreatie of toeristisch-recreatieve gerelateerde sectoren (en voor horeca en middenstand);
4. Meer lokale werkgelegenheid binnen de recreatief toeristische sector en gerelateerde sectoren.
5. Actief inspelen op kansen die de toeristische markt biedt of beter kan benutten.

Uitwerking in hoofdlijnen beleidsplan

Het beleidsplan gaat in op de volgende aspecten:

- Brengt potenties en ontwikkelingen in beeld.
- Schenkt aandacht aan gemeentelijke toeristische recreatieve thema's die uitgewerkt dienen te worden.
- Geeft de mogelijkheden aan op toeristisch recreatief gebied om de relatie tussen de kernen en het omliggende landelijke gebied beleidsmatig te versterken.
- Het versterken van de toeristisch recreatieve identiteit van de gemeente en doen van voorstellen die het imago van de gemeente doen aansluiten bij deze nieuwe versterkte identiteit (geherformuleerde imagoschets; bewust genieten, ruimte voor ondernemen, doen (actief recreëren, dichtbij)).
- Voorwaardenscheppend beleid voor het faciliteren van toeristische en recreatieve initiatieven.

In relatie tot de doelstelling zijn er twee algemene hoofdlijnen;

1. Waarborgen en versterken van basiskwaliteiten; (optimalisatie routestructuren: fietsen en wandelen, toeristisch recreatieve voorzieningenniveau).
2. Marketing en promotie (uitdragen van 1)
3. Voorwaardenscheppend beleid voor het faciliteren van toeristische en recreatieve initiatieven.

Proces

De gemeente Dalfsen heeft bij de totstandkoming van het beleidsplan belang gehecht aan de meningen van betrokkenen uit het veld. Al bij het opstellen van de kadernotitie voor het beleidsplan recreatie en toerisme in het voorjaar van 2010 hebben externe betrokkenen met elkaar kunnen spreken over de te stellen kaders. Maar ook tijdens de inspiratie-avond Vrije tijd op 23 juni 2010 hebben ondernemers uit de sector, belangstellenden en raadsleden met elkaar kunnen doorspreken en input kunnen leveren voor in hun ogen meest noodzakelijke aandachts- en actiepunten voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen in de gemeente Dalfsen.

Via publicatie en ter inzage legging in de maand oktober 2010 van het ontwerp beleidsplan recreatie en toerisme is een ieder in de gelegenheid gesteld te reageren.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 van het beleidsplan recreatie en toerisme is een inventarisatie van het huidige aanbod verwoord. Kortom wat heeft Dalfsen op dit moment te bieden. Het bestaande aanbod is het vertrekpunt en daarmee de referentie voor het in te zetten beleid. Hoofdstuk 2 beschrijft vanuit verschillende beleidsdocumenten van provincie, het waterschap en de eigen gemeente de randvoorwaarden voor de (gebruiks- en ontwikkelings)mogelijkheden van een kansrijk toeristisch product of project.

In het beleidsplan geeft hoofdstuk 3 een SWOT analyse (sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen) inzicht in het toeristisch product. Aansluitend hierop wordt de uitwerking gegeven in beleidsstrategieën op verschillende deelgebieden: routegebonden recreatie, watergebonden recreatie, verblijfsrecreatie, dagrecreatie en promotie en organisatie. Vervolgens zijn de beleidstrategieën concreet vertaald in een maatregelenplan, waaruit blijkt welke acties door welke actoren gerealiseerd kunnen worden.

Tot slot vermeldt hoofdstuk 4 dat het beleidsplan met regelmaat wordt geëvalueerd. Mocht er op basis van deze tussentijdse evaluaties of bijzondere omstandigheden aanleiding zijn om het ingezette beleid aan te passen dan vindt er hiervoor terugkoppeling plaats met de raad.

Bij de financiering van de maatregelen wordt (zo mogelijk) ingezet op een koppeling met middelen vanuit het beleidsveld gebiedsgerichte projecten of andere partners (provincie en waterschap).

Hoofdstuk 1. Inventarisatie – Wat heeft Dalfsen te bieden

De gemeente Dalfsen heeft een centrale ligging ten opzichte van andere toeristische gebieden (Zwolle en de andere gemeenten in het Vechtdal, Reestdal en Salland). Het heeft een gevarieerd landschap met cultuurhistorische elementen, zoals de aanwezige landgoederen en monumentale panden. Juist die gevarieerdheid van het landschap vormt een kwaliteit voor toeristen, recreanten en eigen inwoners.

Bijlage 1 toont een overzicht met (deels) gemeentelijke investeringen in toeristische voorzieningen over de periode 2002 - 2005 en 2006 - 2009. Op grond van de laatste evaluatie van 2006 –2009 zijn de volgende conclusies getrokken.

Beleidsmatig is vastgesteld dat de gemeente Dalfsen, als toeristische trekpleister en als onderdeel van het A-produkt Vechtdal, zich in toenemende mate profileert. Naast de herkenbaarheid via een nieuw beeldmerk, is bijvoorbeeld via een evenementenkalender (in flyervorm als ook digitaal via vechtdalmarketing) sterker ingezet op marketing en promotie. Het aanbod aan nieuwe producten is uitgebreid met het fietsroutenetwerk en de diversiteit aan routeboekjes vergroot. Daarnaast kent de dagrecreatie een versterkt aanbod. Helaas zijn er binnen de gemeente geen ondernemers in de toeristische sector die hebben ingespeeld met activiteiten/accommodaties in geval van slechtweer. Via Dichtbij doen zal nadrukkelijker moeten worden ingespeeld op de relatie met buurgemeente Zwolle.

Bij het benutten van de recreatief toeristische potentie is samenwerking met partijen van belang. Voor de nodige afstemming tussen de Vechtdal gemeenten blijft de gemeente participeren in de Stuurgroep Vechtdal Overijssel. De contacten in het toeristische veld worden onderhouden via de Toeristische klankbordgroep en het Recron overleg. Tegelijkertijd zullen partijen en ondernemers in de toeristische sector het belang van samenwerking blijvend moeten erkennen. Het RBT Vechtdal Overijssel vervult hierbij een spil-functie.

Het aantal toeristische en recreatieve voorzieningen is de afgelopen jaren op verblijfsrecreatief gebied licht uitgebreid met een 2-tal mini-campings, 1 reguliere camping en B&B's. Niettemin wordt valt te constateren dat de toeristische sector, met name de verblijfsrecreatie onder druk is komen te staan. Dit is deels verklaarbaar door het slechte weer tijdens de hoogseizoenen en de sterke concurrentie van de buitenlandse all-inclusive aanbiedingen. Om de bezettingsgraden buiten het hoogseizoen op peil te houden of te verhogen is het aan ondernemers om aantrekkelijke arrangementen (bijvoorbeeld een thema weekend of een fiets- en wandelvierdaagse) te bieden.

Met deze laatste evaluatie van het huidige beleidsplan recreatie en toerisme kunnen we vanuit de geformuleerde missie concluderen dat het ingezette toeristisch recreatief beleid en het uitvoeringsprogramma effectief zijn geweest. Geldt dit ook voor de komende jaren of vraagt de toeristisch recreatieve sector om een inpassing binnen vrijetijdseconomie.

De vrijetijdseconomie (toerisme, cultuur, (water)recreatie en buitensport) vormt een belangrijke economische drager in het Vechtdal. De sector recreatie en toerisme vormt een belangrijke bron van inkomsten, zij het dat ondanks de landschappelijke kwaliteiten het bezoek terugloopt met 15% over de afgelopen 5 jaar. Dit komt onder andere door de toenemende (zowel binnenlandse als buitenlandse) concurrentie, maar ook door te beperkte innovatieve ontwikkelingen binnen het recreatief-toeristische aanbod, waardoor in het algemeen niet meer voldoende wordt aangesloten op veranderende behoeften, in de vorm van beleving, arrangementen en doelgroepen. Toerisme is heden ten dage verbreed met cultuur, recreatie en sport. De term vrijetijdseconomie dekt die lading.

De vrijetijdseconomie zal sterker moeten aansluiten op de veranderende behoeften van de consument en moet meer profiteren van de aanwezige landschappelijke, culturele en culinaire kwaliteit. Cultuur en cultuurhistorie zijn belangrijke kwaliteiten en dragers van het gebied. Denk hierbij aan Kunstwegen, als combinatie van cultuur, landschap, kunst en natuur, maar ook aan de landgoederen in het gebied. De verborgen schatten moeten voor het voetlicht worden gebracht. Daarbij is het ook noodzaak om te zorgen dat het Vechtdal meer bezoekers buiten het hoogseizoen trekt, bijvoorbeeld door culturele festiviteiten, arrangementen en hoogwaardige voorzieningen. Door het laatste aspect zullen

bezoekers worden verleid om meerdere dagen in het gebied door te brengen, waardoor hun bijdrage aan de lokale economie groter wordt.

Naast de "interne" organisatie in de vorm van de samenwerking tussen ondernemers en overheden, product vernieuwing en betere verblijfsrecreatieve mogelijkheden, is de bekendheid van de regio daarbuiten, van groot belang. Het Vechtdal, net als de Vecht, zal zichtbaarder moeten worden op de 'mental map' van de bezoeker die de kwaliteiten van het spannende landschap en de cultuur weet te waarderen. Hierbij is het onder andere ook van belang dat nog bestaande knelpunten en wensen op het gebied van voorzieningen (routes, paden, zitbanken, informatieborden etc.) opgelost worden.

De demografische ontwikkeling baart zorgen maar biedt ook kansen voor de recreatie sector; deels door de vergrijzing als algemene trend waardoor meer mensen meer vrije tijd (leisure) krijgen.

Consumenten kennen een toenemende grilligheid in vakantiekeuzes en wensen in diversiteit van verblijfs- en dagrecreatie.

In het Vechtdal wordt nog onvoldoende een herkenbare en samenhangende ruimtelijke toeristische kwaliteit ervaren. Het beeld is gefragmenteerd. Ook daardoor worden de toeristische potenties van rivier de Vecht tot op dit moment (nog) niet optimaal benut. Het versterken van de eigen en herkenbare kwaliteiten in de gemeente kunnen, samen met de Vecht als economische drager, de uitstraling en aantrekkelijkheid van het gebied sterk vergroten.

Economische betekenis van recreatie en toerisme

Vechtdal

Op Vechtdal niveau is een beeld te schetsen van de economische betekenis van recreatie en toerisme: (Bron: GOBT Trendrapport Vrijtijdssector – Factsheet 2010, Vechtdal Overijssel 2009)

- Één op de 12 á 13 banen in het Vechtdal hangt samen met de vrijetijdssector, dit is 8% van het totaal aantal banen in het Vechtdal.
- Het aantal banen in de vrijetijdssector in het Vechtdal is in de periode 2002-2009 gestegen van 3200 naar 3800.
- Het aandeel van de vrijetijdssector in de totale werkgelegenheid is het grootst in de gemeente Ommen; absoluut gezien telt de gemeente Hardenberg de meeste banen in de vrijetijdssector.
- Binnenlandse vakantiegangers hebben in 2009 circa 73 miljoen besteed in het Vechtdal; dit is 2,7% van alle bestedingen van binnenlandse vakantiegangers in Nederland.
- Buitenlandse verblijfsgasten (toeristisch en zakelijk) besteden jaarlijks naar schatting 35 miljoen euro in het Vechtdal.
- Tijdens vrijetijdsactiviteiten in het Vechtdal (excl. activiteiten vanaf het vakantieadres) wordt naar schatting 406 miljoen euro uitgegeven.

In bijlage 2 zijn recente cijfers voor het Vechtdal opgenomen van het Continue Vakantie Onderzoek over de periode 2006 tot en met 2009.

Gemeente Dalfsen

Wat betreft werkgelegenheid is het aantal werkzame personen in de toeristische sector over de laatste 4 jaar licht gestegen. Waren er in 2004 nog 818 personen in de sector werkzaam (horeca 502; cultuur en recreatie 316), in 2008 zijn dit er in totaal 869 (horeca 509; cultuur en recreatie 360). Dit betekent voor de gemeente Dalfsen dat ca. 9% van het aantal banen in de recreatieve toeristische sector zit. (Bron: BIRO 2008)

In het algemeen valt op te maken dat de bestedingen en werkgelegenheid zijn toegenomen. Maar ook dat het aantal buitenlandse toeristen in het Vechtdal zijn toegenomen. Dit gegeven is op zich een positieve ontwikkeling, maar is niet vanzelfsprekend. Bij de ontwikkeling van de bestedingen naar vrijetijdsactiviteiten doen de gemiddelde bestedingen per activiteit er toe, evenals de ontwikkeling van

het aantal overnachtingen.

Bijlage 3 toont het landelijke beeld van de vrijetijdsbesteding van gasten; Top 10 vrijetijdsbestedingen (Bron: NBTC-Nipo research, 2010) Uit gegevens van de top 10 vrijetijdsactiviteiten blijkt dat het aandeel van de buitenrecreatie het grootst, gevolgd door recreatief winkelen, zelf sporten en uitgaan. Vanuit het perspectief van de gemiddelde besteding blijkt evenwel dat buitenrecreatie, waterrecreatie en – sport vallen binnen de clusters van de laagste bestedingen.

Wil de gemeente (meer dan nu het geval is) profijt hebben van de bezoekende recreanten en toeristen, in termen van bestedingen, dan zullen het aantal recreanten dan wel gasten omhoog moeten of de gemiddelde besteding van een recreant of gast per activiteit moeten toenemen.

Op basis van de toeristenbelasting van alle verblijfsaccommodaties binnen de eigen gemeente valt er ten opzichte van 2006 een daling te bespeuren van het aantal overnachtingen in 2007. Tegen 227.000 in 2006 waren dit er 210.000 in 2007. Over 2008 is dit aantal 197.000. Voor 2009 is dit ca. 185.000 (Bron: gemeente Dalfsen)

In het overzicht van bijlage 4 zijn de overnachtingen afgezet tegen de onderscheidende verblijfsaccommodaties. De dalende trend van het aantal overnachtingen bij campings vanaf 2006 lijkt zich na 2008 vooralsnog in 2009 te stabiliseren. Het patroon, met name de onder druk staande campings met toeristische staanplaatsen, sluit aan bij recente bevindingen van het NIRT. Voor de Dalfser situatie is het aandeel voor dit type accommodatie fors. Net als de lagere aantallen overnachtingen bij reguliere campings, geldt dit echter evenzo voor mini-campings. De mini-campings zijn daarmee geen eenduidige verklaring voor de daling van het aantal overnachtingen bij reguliere camping. De invloed van all-inclusive aanbiedingen, de weersinvloeden zijn hier eveneens deelverklaringen voor. Met name onder grotere accommodaties zijn er die recent een andere bedrijfsformule voeren en inspelen op de behoefte uit de markt, met name meer comfort en een completer pakket. Tegelijkertijd willen zij inspelen op nieuwe doelgroepen. Het valt bovendien nog te bezien hoe de economische crisis ingrijpt op het seizoen 2010 en een kentering teweeg brengt.

Het economisch belang van de sector recreatie en toerisme (ofwel vrijetijdseconomie) wordt in toenemende mate onderkend.
--

Hoofdstuk 2. Beleid

In verschillende beleidsdocumenten van de provincie, het waterschap en de gemeente worden randvoorwaarden meegegeven aan de (gebruiks- en ontwikkelings)mogelijkheden. De beleidsuitgangspunten van deze overheden, organisaties en programma's worden in onderstaande paragrafen afzonderlijk toegelicht.

Provinciaal

De Omgevingsvisie richt zich op ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. Ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door naast bescherming vooral in te zetten op het verbinden van bestaande gebiedskwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen waarbij bestaande kwaliteiten worden beschermd en versterkt en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd. Duurzaamheid wordt gerealiseerd door een transparante en evenwichtige afweging van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities.

De Omgevingsvisie richt zich op het versterken en beschermen van bestaande en nieuwe kwaliteiten door middel van gebiedskenmerken. De Omgevingsverordening verankert dat nieuwe ontwikkelingen bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in overeenstemming met de gebiedskenmerken. Verder dient onderbouwd te worden dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief dat voor het gebied is neergelegd.

De gebiedskenmerken zijn inzichtelijk gemaakt op kaarten. De nadere uitwerking is neergelegd in de Catalogus Gebiedskenmerken. Bestemmingsplannen dienen in overeenstemming te zijn met de normerende uitspraken uit voornoemde Catalogus.

De provincie Overijssel maakt via de Omgevingsvisie keuzes waar zij bepaalde ontwikkelingen voorstaat (sturingsinstrumentarium). Voor de gemeente is dit beleid leidend met als belangrijke peilers hierbij: duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Sectorbeleid

De provincie zet via sectorbeleid voor vrijetijdseconomie en toerisme in langs een drietal lijnen. Deze ondernemers gerichte aanpak heeft betrekking op de Kito-regeling 2010 (Kwaliteitsimpuls Toerisme in Overijssel 2010), Ioto (Innovatief ondernemen in toeristisch ondernemen) en een samenwerkingsverband tussen de provincie Overijssel en Saxion. (www.overijsselsaxionwerkt.nl)

De gemeente wil pro-actief met andere partners (waar onder recreatie ondernemers) uit de sector inspelen op kansrijke projecten en subsidiemogelijkheden.

Regionaal

Ook binnen het niveau van de regio Vechtdal zijn er door gemeentelijke partners kaders en uitgangspunten die mede richtinggevend kunnen zijn voor het beleidsplan recreatie en toerisme. Achtereenvolgens zijn dit het beleidskader recreatief medegebruik van het Waterschap Groot Salland, het programma Ruimte voor de Vecht en het regionaal bureau voor toerisme Vechtdal.

Waterschap Groot Salland

Het Waterschap Groot Salland kent een primaire taak met betrekking tot waterveiligheid. Vanuit de Kaderrichtlijn Water ligt er voor het WGS een toekomstige veiligheidsopgave. De primaire waterkeringen langs de Vecht, zijnde de keringen benedenstrooms van Ommen voldoen (toetsing normen 2006) op hoofdlijnen voor wat betreft de hoogte van de dijken. Wel is er sprake van een aantal lokale knelpunten voornamelijk in het gebied tussen Ommen en Dalfsen. Er wordt daartoe door het waterschap nog onderzoek verricht naar opstuwing (in het bijzonder stroomopwaarts vanaf de brug bij Dalfsen). Op dit moment is niet bekend welke maatregelen voor dit gebied noodzakelijk zijn.

In het beleidskader recreatief medegebruik (WGS, 2007) heeft het bestuur van het waterschap de keuze gemaakt het recreatief medegebruik te reguleren. Het beleid zet in op het benutten van kansen en het voorkomen van overlast en onveilige situaties door recreatief medegebruik. Dit beleid wordt zichtbaar door recreatieve voorzieningen als informatieborden, struinpaden en fietsroutes. Op dit moment is recreatief medegebruik verboden, 'tenzij op een voor het publiek kenbare wijze is aangegeven dat zulks is toegestaan' (Keur). De uitvoering van het beleid heeft tot gevolg dat het recreatief medegebruik wordt gelegitimeerd en versterkt op kansrijke locaties, vooral langs waterlichamen en in de buurt van de steden en kernen. Waar recreatief medegebruik ongewenst blijkt, wordt dit verboden en gehandhaafd.

Recreatief medegebruik is door het waterschap gedefinieerd als het door recreërende burgers veilig en verantwoord gebruik van door Groot Salland aangewezen en toegankelijk gemaakte wateren, onderhoudspaden, toegangswegen en dijken die kansrijk zijn voor recreatie en (potentiële) belevingswaarde hebben. De huidige recreatie die plaatsvindt zonder ontheffing valt dus niet onder deze definitie. Kortom dit beleid leidt tot maatwerk.

In bijlage 5 is een tabel opgenomen met een indicatie van de mogelijkheden die de beheersvoorzieningen van Groot Salland biedt voor de verschillende vormen van recreatief medegebruik.

Ruimte voor de Vecht

Dertien partners werken samen aan het beleidsprogramma Ruimte voor de Vecht; provincie, gemeenten Zwolle-Dalfsen-Ommen-Hardenberg, waterschappen, Overijssels Particulier Grondbezit, LTO Noord, Natuur Milieu Overijssel, Regionaal Bureau voor Toerisme en Staatsbosbeheer (www.ruimtevoordevecht.nl). Via dit programma wordt gewerkt aan een kwalitatief (nog) mooier gebied en mogelijkheden. Hierbij wordt ingezet op waterveiligheid, maar ook een sociaal-economische versterking van het Vechtdal.

Statements Ruimte voor de Vecht

1. Ga voor de volle winst van de levende rivier.
2. Maak en behoud het winterbed als grote open ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en landschap.
3. Maak de rivier de voorkant van het Vechtdal.
4. Organiseer de bezoekersstromen.
5. Maak de Vecht manifest.

Een onderdeel is een verkenning naar het zoneren van rust en drukte & optimalisering routestructuren. In opdracht van provincie werkt het Overijssels Particulier Grondbezit het deel (nog) uit voor wat betreft het gebied Ommen-Dalfsen. Om de vechtstreek bewust(er) te maken van haar kwaliteit als uniek cultuurlandschap kan een landschapsbiografie een belangrijke bijdrage leveren.

Het beleidsplan recreatie en toerisme volgt deze koers en concretiseert dit bij de uitwerking van de beleidsstrategieën in hoofdstuk 3.

Regionaal Bureau voor Toerisme Vechtdal-IJsseldelta

Binnen het regionaal bureau voor toerisme Vechtdal-IJsseldelta (RBT Vechtdal-IJsseldelta) geeft marktleider Vechtdal Marketing met het project merkontwikkeling vorm aan het vermarkten van het Vechtdal. Met een beeldmerk (abstracte Vechtanjel) en de slogan Alle Tijd is een belangrijke impuls gegeven aan de herkenbaarheid van het toeristische gebied -Vechtdal Overijssel -. Ook voor de komende periode is het zaak het Vechtdal Marketing als partner en spreekbuis van de toeristische sector te ondersteunen (spin in 't web functie).

De belangrijkste strategielijnen uit de strategische visie van Vechtdal Marketing zijn:

1. regio deskundige en bewaker/ontwikkelaar van het imago/profilering van het gebied
2. kennispartner van de overheden
3. kennispartner van de ondernemers
4. schakel naar de eindgebruiker
5. regisseren en bundelen van aanbod

6. zichtbaar maken van de resultaten

Eind 2007 is Vechtdal Marketing met haar stakeholders in het Vechtdal gekomen tot een nieuwe profilering van het Vechtdal. Dit communicatieconcept is gebaseerd op de kernwaarden van het gebied: rust, ruimte, authenticiteit en gastvrijheid. Als pay-off is gekozen voor alle 'tijd'. Dit omdat een profilering op basis van tijd goed aansluit bij de kernwaarden.

Vechtdal Marketing wil de profilering verder gaan invoeren en laden als beeldverhaal in het Vechtdal. Alle tijd geeft emotie weer in relatie tot de kernwaarden van het gebied. De consument moet deze emotie ook kunnen voelen/ervaren als hij/zij in het gebied verblijft of elders in contact komt met de uitingen van het Vechtdal. Het gebied moet 'alle tijd' uitademen. Bij de verdere lading van 'alle tijd' spant Vechtdal Marketing zich in via gastheerschap en beleving.

De gemeente ondersteunt deze koers van Vechtdal Marketing op gastheerschap (steunpunt VVV), promotie/communicatie en vechtdalregisseur.

Regionaal team recreatie en toerisme

Het regionaal team levert in opdracht van gemeenten en andere partijen diensten die zijn gericht op het stimuleren van de toeristische en recreatieve mogelijkheden in de regio. Dit moet bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving en aan het vergroten van het toeristisch bezoek, hetgeen leidt tot toeristische bestedingen en daarmee werkgelegenheid in de regio. De diensten sluiten aan bij de toeristische ontwikkeling zoals die gestalte krijgt in de toeristische merken voor het Overijssels Vechtdal (met daaronder het Reestdal), WaterReijk Weerribben Wieden en de IJsseldelta. (Bron: Bedrijfsplan regionaal team 2010-2011, oktober 2009)

De gemeente Dalfsen ondersteunt deze samenwerking en betreft het regionaal team bij specifieke projecten.

Gemeente Dalfsen

De gemeente Dalfsen kent aantal beleidsdocumenten die voorwaarde scheppend of aanvullend zijn voor het beleidsplan recreatie en toerisme 2011 – 2020. Achtereenvolgens zijn dit: Bij uitstek Dalfsen; Missie | Visie gemeente Dalfsen 2020, Plattelandsvisie 2007-2012 (2007), Nota Kampeerbeleid (2008), Landschapsontwikkelingsplan 2010 – 2020 (2010), structuurvisie kernen en de toekomstige structuurvisie buitengebied.

Bij uitstek Dalfsen; Missie | Visie gemeente Dalfsen

In de missie en visie zijn voor tal van beleidszaken ambities opgesteld. Vanuit de economische invalshoek wordt ingezet op minimaal behoud van aanwezige lokale werkgelegenheid in een robuuste, diverse economische structuur. Met name de sector recreatie en toerisme is hierbij een component van die structuur. De samenhang op recreatief toeristisch vlak is vanuit de invalshoek wonen gericht op het project Waterfront. Vanuit de omgeving zijn de volgende ambities gesteld: behoud en ontwikkeling van landschappelijke en cultuurhistorische waarden door kwaliteitsverhogende economische ontwikkeling, betere benutting van de potenties van de Vecht. In de structuurvisie zijn voor de kernen enkele ontwikkelingsrichtingen op toeristisch gebied aangegeven. Bij uitwerkingen in toeristische producten, gebruik van materialen en onderhoud vormt duurzaamheid zo veel mogelijk het uitgangspunt.

Het beleidsplan recreatie en toerisme 2011 – 2020 zoekt aansluiting bij deze gestelde bestuurlijke ambities.

Plattelandsvisie

De Plattelandsvisie vormt het gemeentelijke toetsingskader voor nieuwe initiatieven in het buitengebied en de kleine kernen. Nieuwe ontwikkelingen op recreatief toeristisch vlak, worden ook getoetst aan bestemmingsplannen.

Bij de vaststelling van de plattelandsvisie is met betrekking tot het Vechtdal (recreatie en toerisme) het besluit genomen dat “infrastructurele of andere voorzieningen ten behoeve van recreatieve en/of andere activiteiten slechts op een beperkt aantal locaties worden toegestaan, maximaal 6. Hiertoe behoren de stuw Vilsteren, het mogelijk te realiseren voetgangersveer bij de Stokte, het strandje Bellingeweer, kades en passantenhaven alsmede de stuw bij de Vechterweerd”.

In bijlage 6 is de visiekaart van de plattelandsvisie opgenomen met een beknopte beschrijving van de ontwikkelingsmogelijkheden per deelgebied. De plattelandsvisie heeft ook als uitgangspunt gediend voor het LOP.

Landschapontwikkelingsplan (LOP)

Het buitengebied van Dalfsen is ons visitekaartje. Het is vanzelfsprekend dat de gemeente Dalfsen zich wil profileren met een mooi en verzorgd landschap. Ook eigen bewoners moeten zich thuis voelen en trots zijn op hun eigen landschap.

Het landschap van de gemeente Dalfsen is in beweging. Er spelen ontwikkelingen zoals de uitbreiding van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen, de aanleg van de Ecologische Hoofdstructuur en Robuuste Verbindingszone, de vrijkomende agrarische bebouwing, de aanleg van recreatieve paden en waterretentiegebieden. De kwaliteit van het landschap kan hiermee in het gedrang komen. Met het gereed komen van een landschapontwikkelingsplan (LOP) heeft de gemeente Dalfsen een handvat om sturing te geven aan de landschappelijke kwaliteit.

Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)

Vanuit het VAB-beleid worden kansen en mogelijkheden geboden om vrijkomende agrarische bebouwing op een passende, andere manier te gebruiken. Doelstelling hierbij is het leefbaar houden van het platteland. Daarin dient ook ruimte te zijn voor bedrijfsmatige activiteiten, mits kleinschalig en de ruimtelijke kwaliteit verbetert.

Om het plattelandstoerisme en de belevingswaarde daarvan te versterken is er ruimte voor de ontwikkeling van aanvullende logiesvormen (Beleidsplan Recreatie en Toerisme). Te denken valt aan verbouw van een VAB tot meerdere appartementen (wonen of verblijfsrecreatie), een bed and breakfast of een dagrecreatieve voorziening (verhuur fietsen, boerengolf e.d.). Ook horeca ten dienste van extensieve recreatie (theehuis, kleinschalig restaurant) past binnen deze categorie. (Bron: beleidskader VAB Dalfsen, 2010)

Met betrekking tot de invulling of hergebruik voor recreatie en toerisme wordt vanuit het VAB-beleid ruimte geboden voor maatwerk.

Nota Kampeerbeleid

Het kampeerbeleid van de gemeente is in 2008 vastgelegd in de Nota Kampeerbeleid. De daarin vastgelegde uitgangspunten van beleid worden in deze notitie overgenomen.

Voor kampeerterreinen betekent dit dat het exacte aantal kampeermiddelen niet wordt vastgelegd (koppeling handreiking brandveiligheid). Voor wat betreft het aantal toeristische standplaatsen is er voor kampeerterreinen geen minimum eis. Stacaravans kennen een maatvoering van (inclusief berging) maximaal 60 m², een afzonderlijke berging bedraagt maximaal 6 m². De maatvoering van trekkershutten en tenthuisjes kennen een maximale oppervlakte van 28 m². Een kampeerterrein dient bedrijfsmatig geëxploiteerd te worden. Een jaarrond bezetting behoort tot de mogelijkheden. Het kampeerterrein is voorzien van een zodanige beplanting dat het een passend element vormt in de omgeving. Bestaande bedrijven mogen uitbreiden conform de ontwikkelingsmogelijkheden van het bestemmingsplan.

Het kleinschalig kamperen (kamperen bij de boer) is voorbehouden aan agrariërs. Het kamperen is mogelijk van 15 maart tot en met 31 oktober (APV). Daarbuiten is het terrein leeg. Het terrein is landschappelijk ingepast. Stacaravans en trekkershutten e.d. zijn niet toegestaan op een kleinschalig kampeerterrein.

Voor kamperen op verenigingskampeerterreinen en kamperen buiten kampeerterreinen zijn via de APV afzonderlijk regels gesteld. Het betreft de mogelijkheid van kamperen voor groepen in de vorm van

een vereniging of een organisatie met een doelstelling van sociale, culturele, educatieve of wetenschappelijke aard. Hiertoe dient een ontheffing recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen te worden verleend (APV).

Tot slot is vastgesteld dat geregleerde overnachtingsplaatsen (GOP's) niet zijn toegestaan. Sommige gemeenten hebben speciaal voor de rondtrekkende kampeerder een GOP gerealiseerd. Vaak gaat het hier om (parkeer)plaatsen binnen de bebouwde kom met of zonder (toilet)voorzieningen, bedoelt voor kampeerauto's. Het gebruik hiervan is veelal gratis.

Het in 2008 vastgestelde kampeerbeleid blijft gehandhaafd.
--

Toeristische Klankbordgroep: Een blik op de toekomst

De in 2004 opgerichte Toeristische klankbordgroep werkt aan de versterking van het toeristische imago van de gemeente.

De taken van de toeristische klankbordgroep zijn als volgt vastgelegd bij de start:

1. Adviseren van de gemeente door concretiseren van de gemeentelijke visie en de verdere ontwikkeling van het toeristische imago;
2. Contact onderhouden met de spelers in het veld, door het organiseren van discussieavonden;
3. Vervolg geven aan goede ideeën door mobiliseren van personen / bedrijven / organisaties die daar invulling aan kunnen geven.;
4. Toetsen gemeentelijke activiteiten aan de gemeentelijke visie.

In de interactieve discussiebijeenkomsten is invulling gegeven aan de volgende begrippen:

- 1) Rust en ruimte;
- 2) Vecht, Landgoederen natuur en landschap;
- 3) Cultuur en cultuurhistorie;
- 4) Gezondheid (producten / Lichamelijk actief;
- 5) Kunst en creativiteit.

Eveneens is er een toeristische stimuleringsprijs ingesteld.

De Toeristische Klankbordgroep heeft in 2008 de imagoschets geherformuleerd. Met als resultaat (mei 2008): Taak 1: inzetten op versterken (beperkt in praktijk gebracht); Taak 2: in praktijk gebracht Taak 3: in praktijk gebracht; Taak 4: wordt niet in praktijk gebracht, deze taak komt te vervallen. Centraal staat sindsdien het uitdragen: bewust genieten, ruimte voor ondernemen, doen (actief recreëren, dichtbij).

Door de samenstelling fungeert de klankbordgroep als een knooppunt van informatiestromen binnen de toeristische sector.

Stichting Gemeentepromotie Dalfsen

De stichting richt zich op de promotie van evenementen binnen de hele gemeente. De stichting bestaat uit enkele vertegenwoordigers van een middenstandsvereniging en ondernemerskring, een plaatselijk belang en Vechtdal Marketing.

Het beleidsplan ondersteunt het uitgangspunt van de stichting.
--

Hoofdstuk 3. Ontwikkelingsvisie – beleidsstrategieën

De ontwikkelingsvisie is mede gebaseerd op de input van de bijeenkomsten van de klankbordgroep (met een brede sector vertegenwoordiging) en de inspiratiesessie Vrije Tijd. Deze input kan een eerste inzicht bieden in de toeristisch-recreatieve sterke en zwakke punten van de gemeente Dalfsen. Bij de ontwikkeling van een toeristisch 'product' (de gemeente Dalfsen) is het tevens belangrijk te kijken naar de ontwikkelingen in beleid en de ontwikkelingen in de markt. In deze externe analyse kunnen kansen en bedreigingen worden gesignaleerd. De interne analyse (de inventarisatie) en externe analyse (marktanalyse en beleid) vormen samen de SWOT- analyse.

SWOT-analyse

Overzicht: SWOT-analyse toeristische sector Dalfsen - Sterke en zwakke punten en de kansen en bedreigingen

<p>Sterk</p> <ul style="list-style-type: none"> +De centrale ligging van de gemeente Dalfsen ten opzichte van andere toeristische gebieden, de stad Zwolle en ten opzichte van grote attracties in andere gemeenten; +De goede bereikbaarheid van de gemeente Dalfsen per auto door de ligging van de Nederlandse rijkswegen N34 en de N340. Dalfsen ligt op korte afstand van de A28. Tevens heeft de gemeente een spoorwegverbinding Zwolle – Emmen; +De in recreatief opzicht aantrekkelijke en gevarieerde landschappen en natuurgebieden; +Rust, ruimte; +De cultuurhistorische waarden, met name van de landgoederen en monumentale panden; +Het aanbod aan wandel- en fietsmogelijkheden in de gemeente Dalfsen en omgeving (Vechtdal); +Het aanbod aan kampeerterrainen en bungalows, ook op het gebied van plattelandstoerisme; +Kampeerterrainen hebben een goed tot zeer goed voorzieningenniveau en een goede prijs/ kwaliteit verhouding; +De aanwezigheid van een regio VVV- structuur; +Het aanbod van kunstelementen; +Ontwikkeling van kleine watersport in de gemeente; +Aanbod van voorzieningen langs routes/ paden (bewegwijzering, rustvoorzieningen en informatievoorziening) +Voldoende variatie in gemarkeerde fiets-, wandel- en ruiterspaden en routes; 	<p>Zwak</p> <ul style="list-style-type: none"> -De matige toegankelijkheid in de gemeente Dalfsen wat betreft de Vecht. Er zijn weinig mogelijkheden om de Vecht over te steken. De aansluiting tussen de dorpen wordt hierdoor bemoeilijkt en potenties om natuur- en landschapsbeleving te vergroten onbenut; -Afwezigheid van openbaar vervoer tussen de dorpen Oudleusen, Hoonhorst en Lemelerveld, en het uitblijven van het openbaar vervoer in het weekend; -Matige kwaliteit van wandelnetwerken; informatievoorziening); -Weinig aanbod van (comfort) groepsaccommodaties. -Beperkingen voor de recreatieve scheepvaart door de Vecht en de stuwen die een lange vaarroute bemoeilijken. De Vecht is bevaarbaarheid tot Junne in Ommen; - Onaantrekkelijkheid beleving vanaf de Vecht. -Te weinig gegevens op gemeentelijk niveau over huidige bezoekers vrijetijdssector; -Ontbreken van een grote 'trekker' in Dalfsen; -Matig aanbod van dagattracties en met name slecht- weer voorzieningen; -Groot deel vakantiegangers komt in hoogseizoen (6 weken), nog een geringe seizoensverlenging. -Niet te bezichtigen landgoederen
<p>Kans</p> <ul style="list-style-type: none"> +Groei toeristische sector; +Toename besteedbaar inkomen en daarmee de bereidheid te betalen voor kwaliteit; +Toename aantal korte vakanties verspreid over het hele jaar, seizoensverlenging; +Vergrijzing van de maatschappij, hetgeen kansen biedt voor de ontwikkeling van doelgroepgerichte producten; +Vraag naar rust en 'ontstressings' mogelijkheden; +Vraag naar nieuwe 'ongewone' toeristische activiteiten met een hoog spanningsniveau; +Vraag naar actieve vakanties en struinen door de natuur; +Vraag naar gezond en duurzaam; +Vraag naar kwaliteitsproducten; 	<p>Bedreiging</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sterke concurrentie andere toeristische bestemmingen, groot aanbod; -Steeds kritischer, veeleisender en mondiger wordende consument; -Sterk gerichte beleidsontwikkeling; het rijksbeleid en het provinciaal beleid leggen sterk de nadruk op natuur- en landschapsbescherming, hetgeen een bedreiging kan zijn voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme; -Landelijke tendens daling in vraag naar vaste standplaatsen; -Aanwezigheid van kwalitatief minder goede campings. - Economische crisis. - Mogelijke bezuinigingen op terrein van R&T.

<p>+Individualisering door kleinere huishoudens en éénpersoonshuishoudens;</p> <p>+Vraag naar vrijetijdsproducten die aansluiten op een gezonde, sportieve levensstijl (mountainbiking, nordic-walking)</p> <p>+Vraag naar het ondernemen van meer activiteiten in een korter tijdsbestek: arrangementen;</p> <p>+Groeiende vraag naar oever- en waterrecreatiemogelijkheden. Potenties van dorp Dalfsen door ligging aan de Vecht benutten;</p> <p>+Informatietechnologie en promotiemogelijkheden (o.a. via internet);</p> <p>+De ligging van de stad Zwolle ten opzichte van de gemeente (en de kern) Dalfsen biedt kansen voor een relatie tussen de stad en de kernen met het buitengebied;</p> <p>+Stimulering toerisme door Europa, Rijk en provincie (subsidiemogelijkheden);</p> <p>+De kern Dalfsen heeft vanwege de bereikbaarheid, de centrale ligging en het voorzieningenniveau de potentie om een ondersteunende rol te spelen bij recreatie en toerisme in de gemeente Dalfsen;</p> <p>+De 'stuurgroep Overijssels Vechtdal' biedt kansen voor de bevordering van grensoverschrijdende samenwerking en bevordering van een samenhangend recreatief- toeristisch product in het Vechtdalgebied;</p> <p>+Toenemende belangstelling van recreanten en toeristen in cultuurhistorie en alles wat authentiek is. De cultuurhistorische waarden in de gemeente Dalfsen geven de kans om hier op in te spelen;</p> <p>+De variatie in landschapstypen vormt een goede basis voor een gedifferentieerd aanbod van extensieve recreatievormen en het aantrekken van een breed publiek;</p> <p>+Samenwerking door middel van toeristisch platform;</p> <p>+De gemeente wenst en stimuleert een positieve ontwikkeling van recreatie en toerisme.</p> <p>+ Leisure onderzoek en monitoring bezoekers toeristische sector.</p> <p>-Drukke in de zomermaanden rond Ommen, kan spin-off geven aan Dalfsen.</p>	
--	--

Beleidsstrategieën

Vanuit de SWOT-analyse zijn missie en beleidsstrategieën geformuleerd. De beleidstrategieën worden vervolgens uiteengezet en zullen invulling krijgen via (nader) uit te werken maatregelen. Welk gewicht aan welke strategie wordt toegekend, is mede afhankelijk van de gemeentelijke keuzes.

Doel

De gemeente Dalfsen is een plattelandsgemeente met sterke cultuurhistorische elementen en afwisselende landschappen met vaak hoge ecologische waarden. Het is een vitale gemeente waar de kwaliteit van wonen, werken en recreëren aandacht heeft.

Het doel van de gemeente is om het beleidsveld recreatie en toerisme mede te benutten om deze kwaliteiten te behouden en waar mogelijk te versterken. Met als uitkomst:

- Meer gasten;
- Meerdaagse beleving (seizoensverbreding van dag- en verblijfsrecreatie);
- Meer directe omzet binnen de recreatie sector (en voor horeca en middenstand);
- Meer lokale werkgelegenheid binnen de recreatief toeristische sector en gerelateerde sectoren.

Een op ontwikkeling gerichte sector recreatie en toerisme heeft een grote maatschappelijke betekenis. Zij draagt niet alleen bij aan een economische versterking (werkgelegenheid) binnen haar eigen gelederen maar biedt ook daarbuiten impulsen zoals aan de middenstand en de landbouw. Ook geeft de sector steun en draagvlak aan ruimtelijke ontwikkelingen, met name op het gebied van natuur- en landschapsverbetering. Bovendien is de recreatieve kwaliteit van de gemeente van grote betekenis voor een aantrekkelijke woon- en leefomgeving van de eigen inwoners.

Missie

Het toeristisch recreatief profiel van de gemeente Dalfsen laat zich het beste schetsen door bewust genieten (van groen rust en ruimte), ruimte voor ondernemen, en doen (actief recreëren, dichtbij). De recreatieve beleving is gericht op natuur, landschap en cultuurhistorie. Nieuwe ontwikkelingen dienen hierbij aan te sluiten. Vormen van massatoerisme zijn niet wenselijk. Het beleid richt zich enerzijds op de rustzoekende, cultuurgeïnteresseerde en natuurgerichte toeristen en recreanten van buiten de gemeente en anderzijds op de eigen bevolking. Dit is in overeenstemming met de gesignaleerde kansen.

De toeristisch recreatieve missie is als volgt geformuleerd:

Ontwikkeling en versterking van de toeristisch/ recreatieve mogelijkheden, met name gericht op routegebonden, watergebonden, verblijfs- en dagrecreatie, inspelend op en rekening houdend met natuur- en culturele waarden.

In het kader van ontwikkeling wordt ruimte geboden aan vernieuwende hoogwaardige toeristisch/ recreatieve voorzieningen, waarbij tegelijkertijd nieuwe doelgroepen worden aangeboord.

De in te zetten toeristisch recreatieve ontwikkelingen moeten in de komende jaren meer banen en hogere bestedingen opleveren. De ontwikkelingen richten zich mede op het langer laten verblijven van de (huidige) verblijfstoeristen, het genereren van herhalingsbezoek in samenhang met het vergroten van de 'Dalfser' herkenbaarheid.

De ontwikkeling en versterking richten zich op een breed palet binnen de verschillende vormen van recreatie en toerisme. Er kan echter geen sprake zijn van een ongebreidelde groei. De groei is gerelateerd aan bepaalde activiteiten en verblijfsvormen en kent een aantal randvoorwaarden.

Beleidsstrategieën

Om de missie concreet te maken zal het beleid, rekening houden met de sterke en zwakke punten, de kansen en bedreigingen, worden geformuleerd in een zestal strategieën.

1. stimuleren van routegebonden vormen van recreatie;
2. stimuleren van watergebonden recreatie;
3. uitbreiden en kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie;
4. ontwikkelen en stimuleren van dagrecreatie;
5. versterken van (en samenwerking met) organisaties;
6. versterken van promotie.

De strategieën worden vertaald in maatregelen. Deze zijn hieronder nader uitgewerkt. Voor wat betreft de realisatie is aangegeven binnen welke termijnen de uitvoering gereed kan zijn. De volgende indeling in termijnen wordt gehanteerd:

K	Korte termijn	< 3 jaar
ML	Middellange termijn	3 – 6 jaar
L	Lange termijn	> 6 jaar

Per beleidsstrategie worden verschillende maatregelen genoemd. Dit betreft geen limitatieve opsomming. Sommige maatregelen hebben raakvlakken met andere strategieën, maar worden maar één keer genoemd. Voor de genoemde maatregelen geldt dat de gemeente de wens heeft deze uit te voeren. Van veel van de voorgestelde maatregelen zal echter nog wel de (financiële) haalbaarheid onderzocht moeten worden. Tevens zijn er maatregelen benoemd die afhankelijk zijn van particulier initiatief. Voor deze maatregelen kan de gemeente alleen een voorwaardenscheppende rol vervullen.

1. Stimuleren van routegebonden vormen van recreatie

Centraal bij de te voeren kwaliteitsslag van deze beleidsstrategie staat de beleving van natuur, landschap en cultuurhistorie.

Bij de inrichting van de infrastructuur wordt uitgegaan van:

- Een kwalitatief en kwantitatief goed netwerk van paden;
- Een gedifferentieerd en gevarieerd (gedigitaliseerd) route aanbod;
- Een verspreid liggend aantal transferpunten met de daartoe behorende rustvoorzieningen, bewegwijzering, educatieve informatiepanelen.

Routegebonden recreatie wordt daar waar nodig voorzien van zonering om overlast tussen de verschillende gebruikers te vermijden.

Netwerk van paden (fysiek)

De kwaliteit van het bestaande netwerk aan paden wordt ten minste gehandhaafd. Daartoe worden maatregelen getroffen op het terrein van differentiatie in gebruik en veiligheid. De verschillende vormen van routegebonden recreatie vragen ieder voor zich een eigen aanpak. Bij de inrichting van de padenstructuur wordt hiermee rekening gehouden. Uitgangspunt is een optimaal basisnetwerk van verharde fietspaden, goed begaanbare wandelpaden en separate ruiterspaden. Daar waar nodig vindt verharding van de paden plaats.

De recreant-toerist kent geen gemeentegrenzen. Routegebonden vormen van recreatie dienen daarop te worden afgestemd en kent twee aspecten. De routestructuren binnen de gemeente Dalfsen sluiten aan bij de ontwikkelingen in regionaal verband. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij verbindingen tussen Zwolle, Ommen, Hardenberg en Raalte (Salland). Naast deze aansluiting is de relatie vanuit Dalfsen met Nieuwleusen en Lemelerveld een aandachtspunt. Op toeristisch recreatief gebied wordt ingezet om de relatie tussen de kernen en het omliggende landelijke gebied beleidsmatig te versterken. Waar nodig wordt routegebonden recreatie voorzien van zonering om overlast tussen de verschillende vormen te vermijden.

Maatregelen

<i>Maatregel</i>	<i>Actie</i>	<i>Actoren</i>	<i>Periode</i>
<i>Verbetering van de paden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bewegwijzering verbeteren (eenduidige bebording);</i> • <i>Digitale vormen van route aanbod</i> • <i>Verharding van fietspaden: Fietspad Vennenbergweg, Fietspad Sterrebosweg</i> • <i>Veiligheid van fietspaden, wandelpaden en ruiterspaden verbeteren (zonering)</i> 	<i>Gemeente, OPG</i> <i>Gemeente, Regio VVV</i> <i>Gemeente</i> <i>Gemeente, Regio VVV</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>K</i> • <i>ML</i> • <i>K</i> • <i>ML</i>
<i>Verbetering rustvoorziening</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ontwikkelen van "rustpunten"</i> 	<i>Gemeente</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>K</i>
<i>Onderzoek naar mogelijkheden naar aanleg van nieuwe paden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Wandelpad Dalfsen/ Nieuwleusen/ Oudleusen;</i> • <i>Fietspad Varsen</i> • <i>Struinpadi Noord – Zuid leiding te Lemelerveld</i> • <i>Ontwikkelen uitloopgebied Vechtvliet</i> • <i>Wandelpad Vechtdijk noordzijde</i> 	<i>Gemeente</i> <i>Gemeente, Waterschap,</i> <i>Gemeente, Waterschap</i> <i>Gemeente, Waterschap</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ML</i> • <i>K/ ML</i> • <i>K/ML</i> • <i>ML</i>
<i>Oversteekmogelijkheden van Vecht uitbreiden (fiets-voetveer)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fiets- en voetveer vanuit routeknooppunt boven de Vecht tussen Dalfsen en Oudleusen, naar zuidkant Vecht (Hessum) locatie: Hessumse schipper.</i> 	<i>Gemeente</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>K</i>

Routes (gebruik)

Het padennetwerk vormt de basis voor al dan niet bewegwijzerde routes. De routes sluiten zoveel mogelijk aan bij de woonkernen en concentraties van verblijfs- en dagrecreatie. De routes lopen door

de kernen en leggen de verbindingen met het buitengebied. Ook bij de routes wordt aansluiting gezocht met de padenstructuren en routevorming in de buurgemeenten. De relatie met Zwolle wordt benadrukt ten behoeve van de dagrecreatieve functie.

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Routestructuren	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van het wandelrouten netwerk 	Gemeente, Waterschap, Regionaal Team R&T	<ul style="list-style-type: none"> K
Ontwikkelingen thematische wandel- en fietsroutes	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van verhalenknooppunten Route langs bezienswaardigheden in de gemeente 	Regio VVV, Gemeente	<ul style="list-style-type: none"> K ML
Ontwikkelen en verbeteren voorzieningenniveau bij paden	<ul style="list-style-type: none"> Infopanelen met informatie over routes, bezienswaardigheden 	Gemeente, Regio VVV	<ul style="list-style-type: none"> ML
Uitbreiding en verbetering bewegwijzering	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren beeldmerk Vechtdal Overijssel. Uniformiteit nastreven. Toegankelijkheid informatiepanelen; Laag info voor kinderen, hoog info voor volwassenen 	Gemeente, Regio VVV Gemeente, Regio VVV	<ul style="list-style-type: none"> K ML

2. Stimuleren van watergebonden recreatie

De Vecht vormt een centraal en levendig onderdeel van het toeristisch product.

Als vervolg op de ingezette koers kan de opgave die voorligt geconcretiseerd worden door:

- Het stimuleren van de ontwikkeling van de passantenhaven in de kern Dalfsen;
- De uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden van/aan de Vecht;
- De uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden van/aan het Overijssels kanaal.

Specifieke aandachtspunten bij het stimuleren van het watergebonden recreatief medegebruik op en aan de Vecht zijn het kwalitatief verbeteren en ontwikkelen van de oeverrecreatie, aanlegmogelijkheden, de bevaarbaarheid van de Vecht voor de (kleine) watersport, en de hengelsport. Het Overijssels Kanaal biedt meer mogelijkheden dan tot nu toe benut.

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Ontwikkelen van passantenhaven kern Dalfsen	<ul style="list-style-type: none"> Upgraden van de passantenhaven, passend bij Waterfront 	Gemeente, Prov.	<ul style="list-style-type: none"> ML
Ontwikkelen van een waterbelevingspark	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren recreatieve mogelijkheid aan de Vecht 	Gemeente, Prov., Regio VVV, Ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> ML
Uitbreiden mogelijkheden oeverrecreatie	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van pleisterplaats De Stokte / oversteek Voet- fietsveer Hessum Overijssels Kanaal Ontwikkeling toegankelijkheid waterwingebied nabij Vechterweerd 	Gemeente, Waterschap	<ul style="list-style-type: none"> K K/ML ML

3. Uitbreiden en kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatie

Uitgangspunt is dat de verblijfsrecreatie gefaciliteerd wordt met maatwerk. Deze insteek sluit aan bij het bestaand beleid zoals verwoord in de plattelandsvisie, de nota Kampeerbeleid, het bestemmingsplan buitengebied Dalfsen en het bestemmingsplan buitengebied Nieuwleusen. Verblifstoerisme is een kwaliteit van de plattelandsgemeente Dalfsen.

Vanwege de huidige marktsituatie in de verblijfsrecreatie (dalend aantal overnachtingen) zal maatwerk geboden zijn met betrekking tot de mogelijkheden tot het uitbreiden van bestaand aanbod en mogelijkheden voor ontwikkeling van nieuw aanbod. Uitbreiding en kwaliteitsverbetering van bestaand aanbod gaan voor nieuw. Zowel bij bestaand als voor nieuw aanbod willen we inspelen op mogelijkheden voor diversiteit.

Maximering van de totale overnachtingscapaciteit is niet aan de orde. Met betrekking tot het kamperen bij de boer blijft het uitgangspunt 15 standplaatsen.

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Stimuleren van agrotoerisme	<ul style="list-style-type: none"> Pro-actieve opstelling ten aanzien van nieuwe initiatieven voor b&b, boerderijkamers en kamperen bij de boer	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K/ML
Alternatieve verblijfsaccommodatie-segmenten stimuleren	<ul style="list-style-type: none"> Ruimte bieden aan overnachtingsmogelijkheden in karakteristieke panden als boerderijen, monumenten, industrieel erfgoed	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> ML
Stimuleren uitbreiden luxe verblijfsaccommodatie aanbod	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunen van initiatieven tot vestiging van onderscheidende vormen verblijfsaccommodatie (bijv. kuuroord, wellness, zorg-oord.)	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K/ML
Duurzaam Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van duurzaamheid bij de inrichting toeristische bedrijven	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K
Ruimtelijke kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van ruimtelijke kwaliteit	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K

4. Ontwikkelen en stimuleren van dagrecreatie

Kenmerkend voor het dagrecreatieve aanbod is de kleinschaligheid en maatwerk. Het recreatief medegebruik (beleving) van de Vecht en het project Waterfront zijn keuzes die de kern Dalfsen attractiever gaan maken. Eerdere initiatieven van een paar jaar geleden hebben aangetoond dat zij in relatief korte tijd konden uitgroeien tot commercieel succesvol.

Evenementen en attracties kunnen bijdragen aan de promotionele waarde van de gemeente. Ze vormen tevens een factor van economische betekenis. Hiervan kan zeker sprake zijn als evenementen leiden tot herhalingsbezoeken of seizoenverbreding.

Beleidsmatig wordt ingezet op:

- Het honoreren van initiatieven gericht op de ontwikkeling van nieuwe dagattracties onder de voorwaarde van: differentiatie bestaande aanbod, een regionale uitstraling, rekening is gehouden met aspecten van duurzaamheid.
- Het ontwikkelen van een boulevard binnen het Waterfront.
- Stimuleren van de recreatief toeristische relatie met Zwolle (Dalfsen als “buitenhof” van Zwolle, Zwolle als stad met slecht/elk-weer voorzieningen)

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Differentiatie en innovatie ten opzicht van bestaande aanbod	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren ontwikkeling recreatie op en vanuit agrarisch bedrijf Ontwikkelen kleinschalige vrijetijds mogelijkheden in combinatie met sport Het aanbod van kunstelementen verder ontwikkelen. Kunstobjecten zijn belangrijk voor het aanzicht van de gemeente. Gedoeld wordt op aanbod in alle kernen. Sportieve en culturele evenementen organiseren 	Gemeente, ondernemers, kunst en cultuurorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> K ML ML K
Een regionale uitstraling	<ul style="list-style-type: none"> Kwaliteiten van de Vecht benutten, landgoederen, de karakteristieke elementen voor de regio Ontwikkelen van regionaal speciliteiten restaurant Ontwikkelen van arrangementen Stimuleren recreatief toeristische relatie Dalfsen - Zwolle Ruimte voor musea / galerieën 	Musea, Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K ML ML K L
Ontwikkeling rondom Westermolen	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren recreatieve functie van de Westermolen nabij het Waterfront 		<ul style="list-style-type: none"> ML
Ontwikkelen van een uitkijktoren	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van een recreatieve mogelijkheid 	Gemeente, Prov., Regio VVV	<ul style="list-style-type: none"> K
Duurzaam Toerisme	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van aspecten van duurzaamheid bij het toeristisch product 	Gemeente, ondernemers	<ul style="list-style-type: none"> K
Ontwikkelen boulevard	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van aantrekkelijke boulevard als waterfront, entree en centraal ontmoetingspunt: voor inwoners, recreanten en toeristen. 		<ul style="list-style-type: none"> ML
Ontwikkeling van een evenementenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren/verbeteren van (digitale) evenementenkalender 	Ondernemers, middenstand, culturele en sportorganisaties, Regio VVV	<ul style="list-style-type: none"> K

5. Versterken van (en samenwerking met) organisaties

Vechtdal Marketing is een organisatie met het marketingconcept: Vechtdal Overijssel, Alle tijd!. Met haar raad van advies, zijn er binnen de organisatie korte lijnen met vertegenwoordigers binnen de sector en draagt zo bij aan draagvlak voor de inzet van marketing instrumenten en projecten. De website vvvvechtdal.nl zal de karakteristieken van de gemeente Dalfsen voor de webgast sterk naar voren moeten brengen.

De toeristische klankbordgroep organiseert thema avonden voor lokale recreatie ondernemers. Met de recron leden wordt op reguliere basis contact gehouden met deze groep van ondernemers uit de recreatie sector.

In Vechtdal verband wordt bestuurlijk deelgenomen in de Stuurgroep en vindt er ambtelijk afstemming plaats binnen de beleidsdiscipline recreatie en toerisme.

Via het regionaal team recreatie en toerisme zet de gemeente Dalfsen, tezamen met de andere Vechtdalgemeenten, Zwolle en de andere gemeenten uit de Kop van Overijssel, in op regionale samenwerking en gemeente overstijgende projecten.

Beleidsmatig wordt ingezet op een integrale samenwerking en organisatie tussen vrijetijdsgerichte sectoren. Organisaties waarmee samenwerking plaatsvindt zijn het RBT Vechtdal-IJsseldelta, het Regionaal team recreatie en toerisme en de Toeristische Klankbordgroep.

Recreatie en toerisme houdt niet op binnen de gemeente, het Vechtdal of landsgrenzen. Bij grensoverschrijdende samenwerking zal er meerwaarde moeten zijn zoals bij Ruimte voor de Vecht en op cultuurgebied (Kunstwegen).

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Integrale versterking van samenwerking tussen vrijetijds gerichte sectoren	<ul style="list-style-type: none"> Het instandhouden van deelname van de gemeente Dalfsen in stuurgroep Vechtdal Overijssel. Stimuleren samenwerking tussen recreatie sector onderling en met middenstand en gemeente Continuering van de toeristische klankbordgroep Gemeenteoverstijgende samenwerking bij cultuurprojecten en Ruimte voor de Vecht Deelname project Saxion Overijssel Werkt in de regio Vechtdal 	Gemeente, ondernemers, middenstand, Regio VVV, Regionaal team R&T.	<ul style="list-style-type: none"> K K K ML K

6. Versterken van promotie

Regiobreed zien de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg veel in gezamenlijke promotie en marketing van het merk Vechtdal, naast het Reestdal, Salland en Kop van Overijssel. Voor de komende jaren is het zaak het merk Vechtdal vast te houden, onder meer door (het verbinden van) arrangementen. Via promotie en het aanbieden van arrangementen door Vechtdal Marketing worden toeristen aangetrokken, die bovendien langer in het gebied verblijven. Vechtdal Marketing heeft daarmee de functie van bruggenbouwer tussen binnen het Vechtdal en met Zwolle en omringende gebieden op het gebied van evenementen en vrijetijdsbestedingen. Zo kan Zwolle niet zonder de regio en de regio niet zonder Zwolle als drager van belangrijke voorzieningen. Het Vechtdal, met daarin de gemeente Dalfsen, biedt daarbij kansen voor Zwolle. Zwolle als cultuur- en evenementenstad met een schakelfunctie met haar omringende gebieden.

De oriëntatie tussen Dalfsen en Zwolle en andersom zal een nadrukkelijke(r) plaats moeten krijgen. Beleidsmatig wordt ingezet op het 'merk' Vechtdal Overijssel, met arrangementen en promotie voor de gemeente Dalfsen.

Uitwerking van deze beleidsstrategie kan leiden tot participatie in projecten van Vechtdal Marketing, een Leontiens Ladiesride, een Station tot Station loop, een Monumentendag, koppeling Zwolle (bijv. via Kunstwegen).

Maatregelen

Maatregel	Actie	Actoren	Periode
Financiële ondersteuning Vechtdal Marketing	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren en faciliteren via gastheerschap (informatiepunt VVV), promotie/communicatie en Vechtdalregisseur Verdere ontwikkeling van de website www.vechtdalvvv.nl Samenwerking en afstemming met andere partners: GOBT en Regionaal Team R&T Stimuleren van verdere ontwikkeling van Vechtdal Alle Tijd om imago uit te dragen Promotie van evenementen: bijv. Monumentendag, een Leontiens Ladiesride, Station tot station loop Ontwikkelen van promo-relatie tussen Dalfsen en Zwolle 	Regio VVV, ondernemers, Gemeente, Regionaal Team R&T	<ul style="list-style-type: none"> K ML K K K ML
Financiële ondersteuning St.	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van evenementen binnen de gemeente 	St. gemeentepromotie Dalfsen	<ul style="list-style-type: none"> K

Hoofdstuk 4. Tot slot

De looptijd van het beleidsplan is 10 jaar. Het beleidsplan wordt met regelmaat (2013 – 2016 – 2020) geëvalueerd. Mocht op basis van deze tussentijdse evaluaties of bijzondere omstandigheden er aanleiding zijn om het ingezette beleid aan te passen dan vindt er hiervoor terugkoppeling plaats met de raad.

Voor de komende periode, is niet uitgesloten dat bezuinigingen het beleidsveld recreatie en toerisme treffen. Daarom zal worden ingezet op een koppeling met middelen vanuit het beleidsveld gebiedsgerichte projecten of andere partners (provincie en waterschap).

<p>De totale kosten van de uitvoering van de nog nader uit te werken maatregelen zijn (op voorhand) niet te ramen. Afhankelijk van de start van mogelijke projecten en de doorlooptijd wordt per project een begroting opgesteld. In de projectenlijst is voor de periode 2011 – 2014 een overzicht gegeven van projecten en uitvoeringskosten.</p> <p>Voor het reguliere jaarbudget uitvoeringsprogramma beleidsplan recreatie en toerisme is voor de komende jaren naar verwachting € 10.000 begroot in het investeringsprogramma 2011-2014.</p>
--

Bijlage 1 : Projectenlijst

Periode 2002 - 2005

Projecten	Omschrijving	Budget	Planvorming	Uitvoering
Verhalenpad	Wandelroute rond de kern Dalfsen	€ 10.000,=	2002	Januari 2004
Kuierroute	Groot Beumerpad L'veld	€ 1.000,=	2003	Najaar 2003
Green Bikes	Fietsroutes + gidsen; met inschakeling van lokale MKB en Landgoederen	€ 11.000,= € 11.000 (Leader +) Totaal € 130.000,=	Zomer 2003	September 2003
Palthe route	Wandelroute Nwl n i.s.m. K.N.A.U.	€ 5000,= (subs. K.N.A.U.)	Najaar 2003	Najaar 2004
Recreatieve object bewegwijzering	Identiteit Vechtdal: Uniforme verwijzingsborden	€ 90.000,=	Voorjaar 2003	April 2004
Toeristische Klankbord-groep.	Versterking toeristisch klimaat	€ 5.000,=	Jan 2004	Januari 2004, doorlopend
Actualisering Kampeervergunningen	Actualisering kampeervergunningen /onthefingen	€ 7.000,=	2003	Voorjaar 2004
Wormgatpad	Unieke interactieve Kinderwandelroute	€ 15.000,= € 10.000,= Subs. € 11.000,= Co-finan derden Totaal € 36.000,=	2004	September 2005
Scootmobielroute (parallel aan aanpassing Stuw Vechterweerd)	Route voor scootmobilers binnen het Vechtdal	€ 3.800,= (subs. Toer. Off.)	2004	April 2005
Wandelpad Hoonhorst	Verbetering wandelinfrastructuur	€ 9.000,=	2004	Maart 2005
Ontwikkeling Toeristisch Overstappunt (TOP)	TOP vormt onderdeel van de herontwikkeling Stationslocatie	€ 25.000,=	Najaar 2003	2006
In Stap en Draf	Ontwikkeling ruiterroutes: verdichting netwerk Salland	€ 5000,= Totaal € 175.000,=	Zomer 2005	2007
Ontwikkeling Cultuurhistorische informatieborden	Versterking beleving cultuur / historie voor fietser / wandelaar	€ 15.000,=	2005	2006
Creëren observatiepunt	Van bankjes tot observatiepost nabij vogelbroedgebieden en meanders	€ 10.000,=	2004	Hangt af van haalbaarheid
Oversteekmogelijkheden Vecht uitbreiden		n.o.	2006	Hangt af van haalbaarheid

Periode 2006 – 2009

Projecten	Omschrijving	Budget	Planvorming	Uitvoering/gereed
Toeristische Klankbord-groep.	Versterking toeristisch klimaat	€ 5.000,= gemeente	2006 - 2009	doorlopend

	en stimuleringsprijs			
Fietsknooppuntensysteem	Kwalitatieve verbetering fietsnetwerk met uniforme bewegwijzering	€ 30.000,= Gemeente € 60.000,= co-fin. prov/europa	2005	Juni 2008
Kanaaldijk Noord	Aanleg fietspad	€ 105.000,= gemeente € 105.000,= co-fin. prov	2007	2007
Plasberm Lemerveld	Aanleg wandelpad in talud langs kanaal	€ 47.000,= waterschap	2006	2007
Infopunt Lemelerveld	Ontwikkeling subTOP	€ 2.500,= prov. reconstrucie	2007	2008
Fietsroute Nieuwleusen	Aanleg fietsroute	€ 3.500,= gemeente	2008	2009
Wandelroute Oudleusen	Ontwikkelen Wandelroute	€ 3.500,= gemeente	2008	2009
Wandelroutenetwerk	Kwalitatieve verbetering wandelnetwerk met uniforme bewegwijzering	€ 40.000,= gemeente € 40.000,= co-fin. prov.	2009	2011 hangt af van haalbaarheid
Nota Kampeerbeleid	Aanpassen regelgeving kamperen	€ 5.000,= gemeente	2007	Mei 2008
Ontwikkeling Toeristisch Overstappunt (TOP)	TOP vormt onderdeel van de herontwikkeling Stationslocatie	€ 25.000,= gemeente	Najaar 2003	2006
In Stap en Draf	Ontwikkeling ruiterroutes: verdichting netwerk Salland	€ 5000,= gemeente Totaal € 175.000,= co-finan prov.	Zomer 2005	2008
Merkontwikkeling Overijssels Vechtdal	Bekendheid Vechtdal vergroten en Vechtdal Overijssel positioneren	€ 19.975,= gemeente € 299.625,= co-finan, Leader, prov, Ommen en Hardenberg	2008	2010
Ontwikkeling Cultuurhistorische informatieborden	Versterking beleving cultuur / historie voor fietsers / wandelaar	€ 15.000,= gemeente € 15.000,= co-finan. prov.	2005	2008
Oversteekmogelijkheden Vecht uitbreiden – voet-fietsveer.		€ 125.000,= gemeente € 125.000,= co-finan. prov.	2007	2010 Hangt af van haalbaarheid

Periode 2011 – 2014

Projecten	Omschrijving	Budget	Planvorming	Uitvoering/gereed
Oversteekmogelijkheden Vecht uitbreiden – voet-fietsveer.		€ 125.000,= gemeente € 125.000,= co-finan. prov.	2007	2011 Hangt af van haalbaarheid
Wandelroutenetwerk	Kwalitatieve verbetering wandelnetwerk met uniforme bewegwijzering	€ 80.000,= gemeente € 80.000,= co-fin. prov.	2009	2011
Ruimte voor Vecht-Rondje Vecht proj.: 1. Opwaarderen passantenhaven 2. Culturele invulling cichoreifabriek in Waterfront 3. Opwaarderen molengebied en bezoekerscentrum Westermolen 4. Pleisterplaats de Stokte 5. Waterbelevingspark 6. Herinrichting Vechtvliet 7. Uitkijktoren	“Beleving van de Vecht”	Totaal: € 1,1 milj gemeente € 1,1 milj. Co-finan. provincie	2010	2012 Hangt af van haalbaarheid
Fietspad Vennenbergweg	Aanleg fietspad	€ 175.000,= gemeente € 175.000,= co-finan. prov.	2010	2011 Hangt af van haalbaarheid
Fietspad Sterrebosweg	Aanleg fietspad	€ 75.000,= gemeente € 75.000,= co-finan. prov.	2011	2012 Hangt af van haalbaarheid
Verhalenknooppunten	Kwalitatieve verbetering fietsroute door trappalen met audio.	€ 10.000,= gemeente € 22.000,= co-finan. prov.	2010	2011
Toeristische Klankbordgroep	Klankbordgroep bestaande uit toeristische sector, middenstand, horeca. Organiseren van discussieavonden, concretiseren toeristisch imago.	€ 5.000,= gemeente	Doorlopend	

Bijlage 2: Overzicht toeristische kentallen in het Vechtdal

Vechtdal	2005	2006	2007	2008	2009	2009 tov 2008
Aantal toeristische binnenlandse vakanties	461.000	412.000	424.000	383.000	349.000	-8,9%
Aantal overnachtingen tijdens toeristische vakanties	2.972.000	2.399.000	2.364.000	2.424.000	2.317.000	-4,4%
Totale bestedingen tijdens toeristische vakanties (in euros)	60.507.000	61.478.000	63.536.000	65.597.000	66.914.000	2,0%
Bestedingen per persoon per dag tijdens toeristische vakanties (in euros)	17,60	21,90	22,8	23,4	25,1	7,3%
Alle binnenlandse vakanties (incl. vaste standplaatsvakanties)	549.000	480.000	492.000	466.000	470.000	0,9%
Aantal overnachtingen tijdens binnenlandse vakanties (incl. vaste standplaatsvakanties)	3.546.000	2.860.000	2.726.000	3.056.000	3.000.000	-1,8%
Totale bestedingen tijdens binnenlandse vakanties (incl. vaste standplaatsvakanties) (in euros)	66.257.000	66.333.000	66.233.000	73.398.000	72.462.000	-1,3%
Bestedingen per persoon per dag tijdens binnenlandse vakanties (incl. vaste standplaatsvakanties) (in euros)	16,20	19,90	20,6	20,8	20,9	0,5%

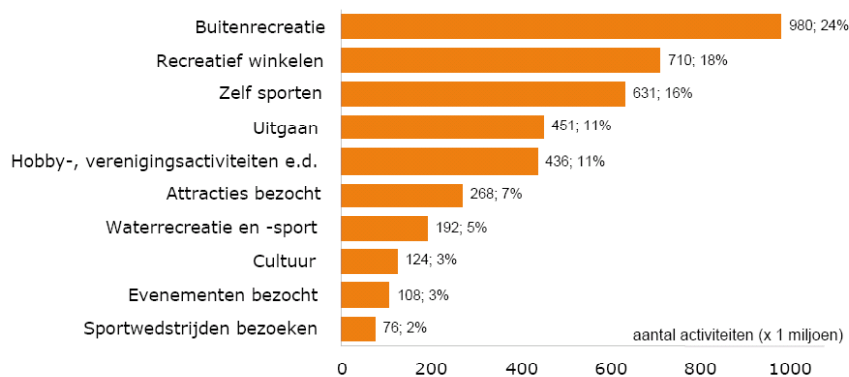
Het verschil tussen alle binnenlandse vakanties en alle binnenlandse toeristische vakanties zijn de vaste standplaats vakanties. Deze worden bij de toeristische vakanties niet meegenomen.

Bron: GOBT: CVO cijfers Vechtdal, 2010

Bijlage 3 De gast in beeld

Top 10 vrijetijdsactiviteiten (clusters)

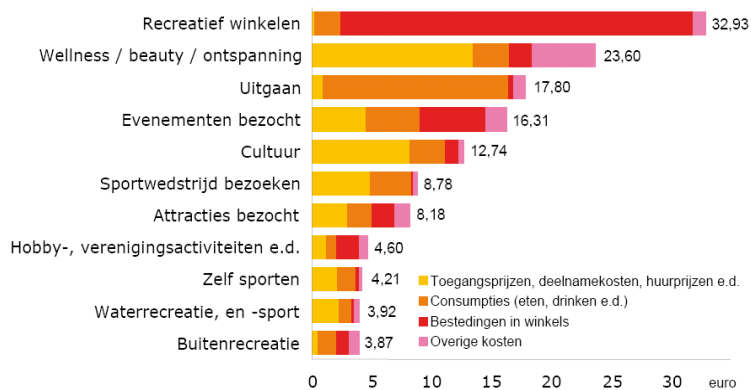

nbtc•nipo
research

11

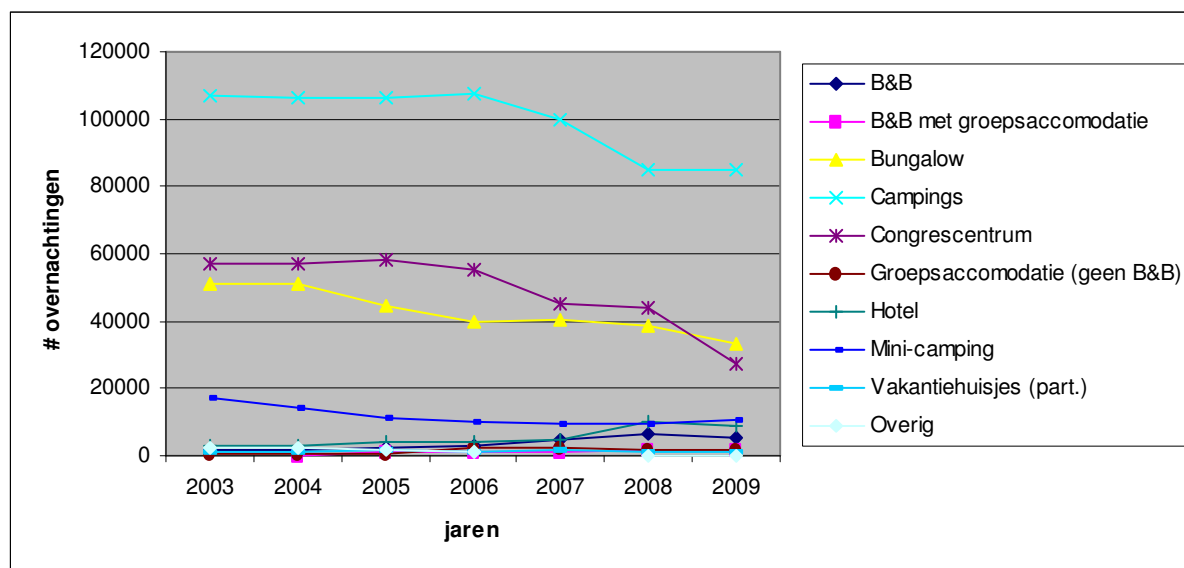
Gemiddelde bestedingen per activiteit - funshoppers hoogste bestedingen -

nbtc•nipo
research

19

Bijlage 4: Overzicht overnachtingen naar accommodaties

Bron: Gemeente Dalfsen, 2010.

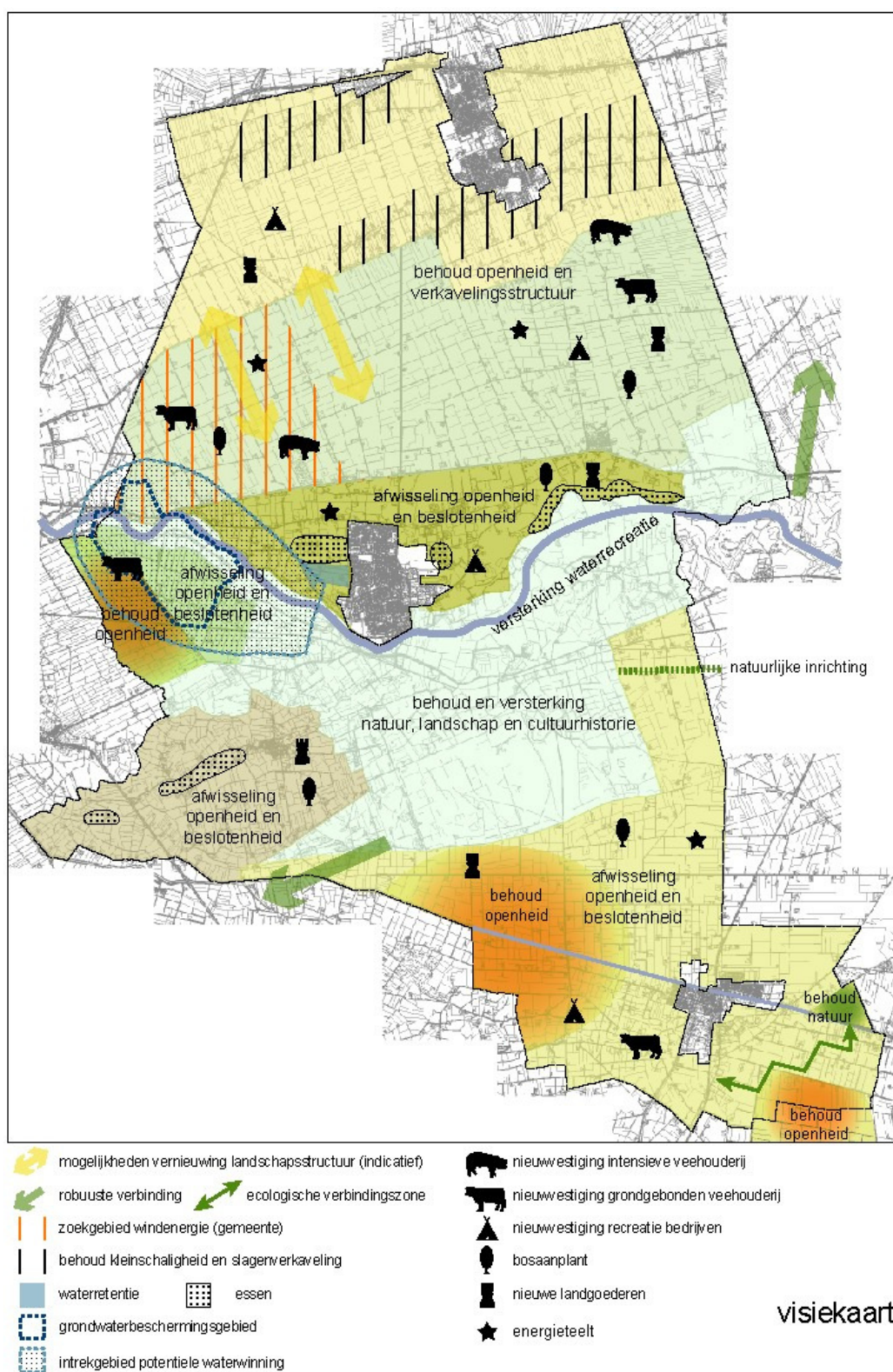
Bijlage 5: Beheersvoorziening Recreatief medegebruik Groot Salland

Indicatie van de mogelijkheid die de beheersvoorzieningen van Groot Salland biedt voor verschillende vormen van recreatief medegebruik

Beheersvoorzieningen	Wateren, weteringen, kanalen, plassen en meren	Onderhoudspaden	Toegangswegen	Dijken
Recreatief medegebruik				
Directe relatie met water				
Varen (kano, roeiboot)	++			
Varen (pleziervaart met motorboten)	+			
Vissen	+++			
Zwemmen	+			
Schaatsen	++			
Indirecte relatie met water				
Wandelen		+++	+++	+++
Fietsen		+	++	++
Paardrijden		+	+	
Jacht	+	+		+
Motoren / brommers				++

Bron: Beleidsdocument recreatief medegebruik, WGS 2007.

Bijlage 6: Visiekaart Plattelandsvisie

Overzicht ontwikkelingsmogelijkheden per deelgebied

Opgaven	Vecht- dal	Hoon- horst	Mars- hoek	Ankum- Wel-sum	Dalmsholte/ Lemeler- veld	Dalfserveld/ Oudleusenerveld /Nieuwleusen	
Agrarische bedrijvigheid						<i>Bebouwingsl inten</i>	<i>Overig</i>
• verbreding	++	++	+	++	++	++	+
• nieuwvestiging grondgebonden landbouw	--	-	+	-	O	--	++
• nieuwvestiging intensieve veehouderij	--	--	--	--	--	--	+
• hervestiging intensieve veehouderij	-	O	O	O	+	+	+
Vrijkomende agrarische bebouwing							
• wonen	++	++	+	++	+	++	+
• bedrijven	--	-	O	+	+	+	+
• recreatie	++	+	O	+	+	+	O
• zorg	++	+	+	++	+	+	O
• dienstverlening	--	-	-	+	+	+	O
Niet-agrarische bedrijvigheid							
• uitbreiding conform bestemmingsplan	+	+	+	+	+	+	+
Recreatie en toerisme							
• nieuwvestiging recreatiebedrijven	--	--	--	O	O	--	O
• versterken recreatief medegebruik	++	++	++	++	++	++	++
Overig							
• bosaanplant	--	+	-	+	+	--	O
• nieuwe landgoederen	--	+	-	+	+	--	O
• energieteelt	--	-	-	+	+	--	O
• windenergie*	--	--	--	--	--	--	+

In bijgevoegde tabel zijn de ontwikkelingsmogelijkheden per deelgebied samengevat. Hierbij wordt de volgende legenda gehanteerd:

- ++ Erg gewenst
- + Gewenst
- O Neutraal
- Ongewenst
- Zeer ongewenst

Bron: Plattelandsvisie 2007, gemeente Dalfsen

